

MACA-
23030-04

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	употреба наслеђа у савременој архитектури сви модули	година	друга
изборна група	архитектура 3	семестар	3
наставник	арх.Иван Рашковић, ванредни професор бр. каб. 349	статус	изборни
E-mail контакт	ivan.raskovic@aqm.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави	арх. Јелена Ристић Трајковић, асистент	часови активне наставе	
сарадници		предавања	2
		вежбе	
		др. облици	
		сам.истр.рад	
		остали часови	
координатор СЦ	др Урош Радосављевић, в. професор		
пожељне квалификације за пријем студената	Висока оцена из предмета: Процес пројектовања, Методологија пројекта, Пројектантски студио		

садржај предмета

циљ:

Разумевање појма традиције кроз релативизацију њене темпоралности; елаборација успостављања најшире схваћене обичајности као последице културолошких, друштвених феномена и њиховог утицаја на организовани простор; сагледавање комуниколошких аспеката архитектуре кроз различите облике контекста са посебним нагласком на разумевању и разбијању предрасуда и стереопипа везаних за наслеђе као и парадигматских механизма који се преко њих испољавају. Развијање критичког односа према свакој врсти узора. Студенти преиспитују појмовне основе различитих феномена везаних за савременост, историчност, актуелност, наслеђе, оригиналност, читљивост, ауторство и сл. као и њихове међусобне везе

теоријска и практична настава:

Садржај наставе:

- Обрада кључних појмова у разматраној области укључује дефиниције релевантних теоретичара и изведена тумачења.
- Релативизација теоретских поставки обрађиваних појмова све до популарних/популистичких дискурса - стереопипа и предрасуда; укључују се области културологије, социологије и антропологије.
- Парадигматско у традицији; наративи и митоманије у архитектонској професији - ``ауторитет`` наслеђа.
- Операционализовање појмова 01; комуниколошки аспекти архитектуре; унутрашњи и спољашњи слојеви дела.
- Операционализовање појмова 02; пројектантске доктрине.
- Пројектантске праксе; стваралачки приступи као последице ауторских начела и релација са ``ауторитетом`` наслеђа.
- Студија случаја; конкретна пројектантски задатак; архитектонско-урбанистичко решење са аспекта ауторитета наслеђа као стваралачке супстанце.
- Студија случаја; конкретан пројектантски задатак; есеј - покушај утемељења урађеног/пројектованог.
- Стручна критика решења других аутора.
- Повезивање теоријског и практичног рада у оквиру сопственог искуства.

метод извођења наставе:

Медији наставе су: предавање, симулационе игре, експеримент, филм, видео запис, теренски рад итд.

основна литература:

- Borislav Petrović, Ivan Rašković, Tradicija - tranzicija : upotreba nasleđa u arhitekturi, . - Beograd : Arhitektonski fakultet : Orion Art : IAUS, 2011 (Beograd).
- Džejmson, Frederik. Postmoderna u kasnom kapitalizmu. Beograd, Art press, 1995.
- Eliot, Thomas Stearns. "Tradition and the Individual Talent". Critical Theory Since Plato. Ed. Hazard Adams. New York, Harcourt Brace Jovanovich, 1971. pp. 761-764.
- Polja. Časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja (NIŠP "Dnevnik", UDS, Novi Sad), decembar 1991.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
активност у току предавања	10	писмени испит/ пројекат	40
колоквијум 1	20	усмени испит	10
колоквијум 2	20		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	19.09.2016.	Аналитички алати - Дефинисање и одређивање појмова који служе за рад на теми; традиција, савременост, парадигма, темпоралност, наслеђе, оригиналност, (мета)нешто, итд... предавање - дебата.
2	26.09.2016.	Традиција - шта је стварно то ? - Анализа појма традиције; кроз релевантну литературу – експеримент кроз симулациону игру.
3	03. 10. 2016.	Комуниколошки аспекти архитектуре - Анализа аспеката традиције и њиховог међуодноса; семантички и семиотички потенцијали и њихови нивои - презентација задатих тема - дебата.
4	10. 10. 2016.	Карактеристичне праксе - Преглед доминантних пројектантских пракси; друштвена заснованост феномена у архитектури; Искуства модернизма, и готике - презентација - дебата.
5	17. 10. 2016.	Знање, метод, искуство, таленат - Операционализација сазнања; повезивање теоретског и искуственог кроз практично -Постављање пројектантског задатка и теоретске основе - симулациона игра.
6	24. 10. 2016.	Операционализација задатка 01. - Консолидација заузетог курса деловања; дефинисање теме, њене структуре, тежишта, циља и метода - дискусионо предавање - дебата.
7	31. 10. 2016.	1. Колоквијум - Сагледавање достигнутог нивоа обраде теме - презентација - одбрана; присуство гостујућег критичара, члана комисије (поени за финалну оцену).
8	07. 11. 2016.	Рад на практичном и теоретском делу задатка - (мета)пројектовање; критички однос према заузетој платформи - предавање - дебата.
9	14. 11. 2016.	Илузије дискурса 01 - балансирање практичног и теоретског аспекта (мета)пројекта; потенцијали и ограничења њихове могуће повезаности; локација, садржај, концепт - дискусионо предавање.
10	21. 11. 2016.	Илузије дискурса 02 - балансирање практичног и теоретског аспекта (мета)пројекта; потенцијали и ограничења њихове могуће повезаности; есеј о концепту - дискусионо предавање.
11	28. 11. 2016.	Илузије дискурса 03 - балансирање практичног и теоретског аспекта (мета)пројекта; потенцијали и ограничења могуће повезаности; просторна структура решења, појавни облик и њихово значење.
12	05. 12. 2016.	Операционализација задатка 02. - Координисање аспеката (мета)пројекта; припрема за одбрану; аргументи, идејни ослонци, наводи, доказнице итд ... дебата.
13	12. 12. 2016.	2. Колоквијум - Сагледавање достигнутог нивоа обраде теме - презентација - одбрана; присуство гостујућег критичара, члана комисије (поени за финалну оцену)
14	19. 12. 2016.	Гејмовер - Финализација урађеног; припрема за испит - дискусионо предавање.
15	26. 12. 2016.	Гејмовер - Финализација урађеног; припрема за испит - дискусионо предавање.